

efter vor Mening meget mangelfuld og i mange Henseender irrationel Alderdomsforsørgelseslov. Paa de Omraader, hvor vi er gaaet frem ad Forsikringens Vej, kan man ikke nægte, at der staar vi ubetinget bedst, vi har der haft i ikke ringe Grad Succes. Nu er der altsaa dette Hul, der skal udfyldes, og det er vi ogsaa villige til. Vi er endog villige til at gaa langt videre i saa Henseende end til at indskrænke Forsorgen til Arbejderklassen. Langt op i Mellemlassen maa der kunne gøres Krav paa, at den Arbejdsuduelighed, som kroniske Sygdomme skaber, giver Rettighed til Forsorg, men den naturlige Maade synes da efter de Erfaringer, vi her i Landet har gjort paa den sociale Lovgivnings Omraader, at være den at gaa Forsikringens Vej. Vi vil meget bestemt pege paa, at vor Sympati paa dette begrænsede Omraade er for Forsikringsvejen og ikke for Understøttelsesvejen, ikke for at fortsætte ad den Bane, man i sin Tid slog ind paa ved Alderdomsunderstøttelsen. Et andet Spørgsmaal er, om man saa at sige skal erstatte alle de sociale Forsørgelseslove med en almindelig tvungen Folkeforsikring. I saa Henseende kan der siges meget pro et contra, men det Spørgsmaal ligger ikke for i Øjeblikket, og vi behøver ikke at tage Stilling dertil. Men her er en bestemt begrænset Opgave, en Opgave, som synes mig naturligt løses bedst ad Forsikringens Vej, thi her er netop de ejendommelige Kendemærker, der kaldes paa Forsikring. Der er en stor Mængde Mennesker, der alle løber den samme Risiko, men det er kun et ringe Mindretal, der faktisk kommer til at lide under Invaliditet. Da Risikoen imidlertid, som sagt, er fælles for alle, er det naturligt, at Omkostningerne fordeles paa alle ved Forsikring, og det kan ske paa fuldkommen rationel Maade.

Det er den ene Side af Sagen, den, jeg vil kalde den tekniske Side. Den anden er den sociale, som det ærede Medlem fra Vemminge efter min Mening med fuldkommen Ret skarpt paapegede, nemlig at det har stor Betydning, at vedkommende ved, at hans Ret baserer sig paa en bestemt Præmieerlæggelse, som han selv delvis har ydet, saaledes at Forsørgelsen bestemmes efter denne Præmie. Paa denne Maade vil Forholdet komme klart og tydeligt frem, der er her ikke Tale om nogen Understøttelse, Gave, Almisse eller lignende. Man kan godt sige, at et Menneske under de og de givne Forhold har Ret til Alderdomsunderstøttelse, naar han er 60

Aar, men det hjælper ikke, det vil dog altid være vanskeligt for den tænkende Bevidsthed at kunne faa aldeles klart fat i den logiske Sammenhæng mellem sit eget Arbejde, sine egne Selvhjælpsbestræbelser paa den ene Side og paa den anden Side Samfundets Pligt til ubetinget under alle Omstændigheder at yde en saadan Understøttelse.

Det ærede Medlem, der talte paa det radikale Partis Vegne, (Rørdam) kom ind paa Spørgsmaalet om Kapitalopsamling og fremkom med den for øvrigt ofte berørte Indvending, at det altid var saa sin Sag at have de store Kapitalopsamlinger, der indvindes ved Forsikring. Jeg vil sige herom, at der vist til Grund for denne Frygt ligger en nationaløkonomisk Misforstaaelse. Det er jo ikke saa, at Samfundskapitalen ved Forsikring baandlægges paa ufrugtbar Vis, men de Midler, der opsøres ved Forsikringen, gaar paa normal Maade ind i Sparekasser, Banker o. s. v. og bliver ved Kreditforeningsobligationer stillet til Raadighed for Landbruget eller ved andre Obligationer til Raadighed for Industrien. Med andre Ord, disse Kapitaler bliver paa en eller anden Maade stillet det arbejdende og producerende Samfund til Raadighed paa samme Maade som al mulig anden Samfundskapital, og det er i Virkeligheden naivt at tro, at der et Sted i Samfundet, i en eller anden Krog af Samfundet, henligger en Masse Kapital. En Kapitalopsamling vil kun være skadelig for Samfundet, hvis den opsamlede Kapital ligger ufrugtbar hen, men der ligger kun Papirer, Beviser for, at disse Midler efterhaanden er anbragte produktivt ude omkring i det arbejdende Samfund og virker der som al anden Samfundskapital. Derfor tror jeg, det er en Selvskuftelse, naar man mener, at det er en betænkelig Side ved Forsikringsvirksomheden, at denne Kapital opsøres.

Jeg skal indskrænke mig til disse almindelige Betragtninger. Med Hensyn til Sagens Behandling i øvrigt vil jeg sige i Overensstemmelse med, hvad jeg begyndte med, at det, som er det kedelige ved, at denne Sag kastes ind nu, netop er, at man derved kan risikere, at den ikke faar den grundige og samvittighedsfulde Behandling, som den ellers vilde have faaet, eller at det Arbejde, som nu skal gøres, er fuldstændig spildt. Den, der vil Sagen vel, skal lade den ligge, til en ny kompetent Rigsdag — efter Socialdemokratiets Mening en langt mere kompetent Rigsdag end den nuværende — faar denne Sag til